

debreceni

független Újság

politikai napilap

EI SETT GIJON

**Csütörtökön délben megadta magát Gijon — Az anarchis-
ták elpusztították a várost — Vad menekülés az éjszaka
sötétjében — Halálra taposták egymást a menekülők —
Pánik a köztársasági hadseregben**

Asturiai harcok: Gijon város köztársasági hadereje csütörtök délben megadta magát Franco tábornok csapatainak.

Róma, október 21. Az olasz lapok (udósítói) megdöbbentő képeket festenek a köztársasági Gijon utolsó óráiról.

A Lavoro Fassistá jelentése szerint az anarchisták már tegnap több házat felrobbantottak, estefelé megrohanták a börtönöket s leöldösték az ott talált politikai foglyokat. Az üzleteket s áruházakat a kitéhzett tömeg valósággal megostromolta s kifosztotta. A város több épületét az anarchisták benzinnel leöntötték és felgyújtották, úgy hogy a város csütörtök reggel már lángokban állt.

Oviedo, október 21. A gijoni rádióállomás csütörtök délben már jelentette, hogy a város fellázadt a köztársasági hatóságok ellen. Később érkezett jelentés szerint több asturiai zászlóalj Gijon előtt megadta magát minden ellentállás nélkül. A nemzeti csapatok előreláthatólag

péntek reggel vonulnak be Gijonba.

Lehetséges azonban, hogy előőrseik már csütörtökön bevonultak a városba.

Saint Jean de Lous, október 21. A gijoni katonai rádióállomás délután 5.30 órakor közölte, hogy Franco tábornok csapatai a lakosság utjongó örömrivalgása közben bevonultak a városba. Az utcák lobogódiszben vannak és a mérhetetlen tömeg szünet nélkül ületi Spanyolországot és Francot.

Saint Jean de Lous, október 21. A gijoni rádió, amely tegnap még az asturiaiak szolgálatában állott, ma délután 1.45 órakor közölte, hogy

a nemzeti érzelmi lakosság fellázadt a köztársasági uralom ellen és Gijont visszahódította a nemzeti Spanyolország számára. A legtöbb ház zászlódiszben úszik.

Gijon, október 21. Bellermino Thomas köztársasági vezér, valamint a köztársasági északi hadsereg legfőbb vezetői az elmúlt éjszaka a sötétség leple alatt elhagyták Asturiát. A kikötőben a menekülés alkalmával

vad jelenetek játszódtak le, mert igen kevés volt a menekülésre

felhasználható hajók száma, és a köztársaságiakat hatalmas rémület kerítette hatalmába. Több embert halálra tapostak.

Salamanca, október 21. Arra a híre, hogy Gijon elesett, a köztársasági csapatok ellent állás nélkül megadták magukat s fegyverüket eldobva, tömegesen jelentek meg a nemzeti csapatok hadállásainál.

Saint Jean de Lous, október 21. Az elmúlt éjszaka a köztársasági menekül-

tekkal megrakott 12 spanyol gőzös futott ki a gijoni kikötőből Franciaország felé. Igen sok köztársasági vezető személyiség a nemzetiek fogságába került.

Gijon, október 21. Az eddigi megállapítások szerint a gijoni börtönből

2000 jobboldali érzelmi fogoly szabadult ki.

A nemzetiek váratlanul gyors elő-

Eden feltűnő beszéde az angol parlamentben a spanyol kérdésről

Anglia a benemavatkozás híve, de nem közömbös neki Spanyolország sorsa

London, október 21. A parlament mindkét háza maült újból össze a nyári szünet után. Az alsóházban az interpellációk befejeztével Eden külügyminiszter kezdte meg politikai beszámolóját. Behatóan ismertette az önkéntesek elszállítása körüli nehézségeket.

— A francia kormánnyal együtt elhatároztuk — mondotta —, hogy utolsó erőfeszítést teszünk a benemavatkozási egyezmény megkötésére s annak sikertelensége esetén visszaszerezük eszelekvési szabadságunkat. Az utolsó órában azonban jött az olasz kormány új és őszinte örömmel üdvözölt hozzájárulása.

Az olasz kormány azt az elfogadható megoldást javasolta, hogy egyezzünk meg egyelőre az aranyban, amely a Spanyolországba küldendő bizottság által utólag megállapítandó számadatokon fog majd alapulni.

Az angol kormány teljesen egyetért ezzel a nézet-

tel és őszintén nagyrabecsüli a nemzetközi megegyezéshez való ezt a hozzájárulást, amelyet az említett két egyezmény s az angol tervnek, mint egységes egésznek az elfogadása jelent. Nem szoktam túl vérmes reményekben ringatózni, —

még elég súlyos kérdések várnak megoldásra. A legközelebbi hetek hozzák meg a választ minderre.

— A Földközi tengeri helyzettel kapcsolatban mindig úgy véltük, hogy

Anglia helyes politikája csak a benemavatkozás lehet. Az angol népnek az az egységes s elhatározott kívánsága, hogy kormánya a spanyol nép ügyében ne álljon egyik párt oldalán sem. Szilárdan el vagyunk köteleve, hogy türelemmel s kitartással elszigeteljük ezt a háborút s hogy örködjünk az angol érdekek felett.

Spanyolország ügyébe való benemavatkozástól azonban megkülönböztetendő a közömböség Spanyolország területi ép-sége s a Földközi tengeren át vezető birodalmi összekötő útjaink iránt. Nem lehetünk közömbösek ott, ahol élethevágóan fenyegetve látjuk Anglia érdekeit.

Ha a spanyol kérdés valamennyi harcászati és politikai problémájával együtt megszűnik a nemzetközi politika ideggöcsepontja, egy, a Földközi tengeri nemzetek egymásközi barátságos megbeszélése útján visszaállíthatnák a hagyományos barátságuk azt a viszonyát, amely összeköttetésüket a multban mindig jellemezte.

renyomulása miatt a bolsevistáknak nem volt idejük, hogy foglyaikat meggyilkolják.

Gijon, október 21. A nemzeti csapatok délután félhétkor — mint Aranda tábornok közli — bevonultak Avilosba, Spanyolország második legnagyobb kikötővárosába.

Saint Jean de Lous, október 21. Asturiában a köztársaságiak arcvonala valamennyi szakaszon összeomlott. A nemzeti csapatok most már a tartomány nyugati részében is elhagyják eddigi pihenő állomásaikat s keleti irányban minden ellentállás nélkül vonulnak Gijon és Oviedo felé. A nemzeti csapatok már Aviles közelébe érték. Avilestől 26 km hosszú országot vezet Gijonba. A nemzetiek Avilestől délnyugatra is elindultak, és most keleti irányban nyomulnak előre. — A kommunisták itt még ellentállást tanusítanak, mert még nem tudnak Gijon eleséről.

A kínai háborúra áttérve ezeket mondta:

— Mélységesen sajnáljuk a tölvolkeleti tragédiát. Örömmel üdvözöljük a brüsszeli értekezletet, mert az érdekeit hatalmak találkozásától várhatjuk leginkább a szerencsétlen harc befejezését. Az angol kormány elszánta magát arra, hogy mindent elkövet az értekezlet sikeréért.

— Ami az általános nemzetközi helyzetet illeti — fejezte be beszédét a külügyminiszter —, a munkáspárt értekezletén az a kijelentés hangzott el, hogy Európa nem egyszer állott az őrvény szélén.

Ne tegyünk ezúttal semmit, ami örvénybe taszíthatna bennünket.

Bármilyen legyen is a politikai különbség a Ház pártjai között, meg vagyok győződve arról, hogy a Ház minden egyes tagja szíve mélyéből kívánja a béke fentartását s a nemzeti egység lényegesen hozzájárul e cél eléréséhez.

Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére kijelentette, hogy a munkáspárt a jog uralmát s a nemzetek biztonságának fejlesztését kívánja. A kormány ellenében a háború előtti időkhöz tesz vissza. Hangoztatta még, hogy az angol kormány nem békes-kormány, mert minden lépésével a támadót báto-

ritja.

London, október 21. A lordok háza is ma tartotta első ülését a nyári szünet után. Lord Plimouth lényegében Eden külügyminiszter beszédével azonosan ismertette a helyzetet.

London, október 21. A lordok házában külügyi vitájában az ellenzéki szónokok a Japán elleni gazdasági megtorlásokat sürgették, amit a kormánypárti főrendek elutasítottak.

Lord Howe konzervatív főrend az abesszíniai olasz hódítás elismerését sürgette az angol-olasz viszony javítása végett.

Nigériai néger ujságíró Debrecenben

Érdekes vendég érkezik ma délelőtt Debrecenben. Kola Ajayi, a Jorubák törzséből származó néger ujságíró, aki több nigériai angol ujság munkatársa, érkezik meg Debrecenbe, hogy itt hazájáról előadásokat tartson. Eddig már több magyar városban volt, ahol a legnagyobb sikerrel ismertette különleges életű hazáját. Világkörüli úton van és ennek keretében jön el Magyarországra, hogy bennünket megismerjen. Debrecen is meglátogatja, ahol néhány napot kíván eltölteni.

Az érdekes vendég 34 éves, magas, tipikus néger, fekete és az egyik legkultúraltabb néger törzsből származik. Amikor elindult világkörüli útjára, nagyon sok nehézséget okozott neki hiányos nyelvtudása, de úgy segített magán, hogy megtanulta az eszperantó nyelvet s ennek segítségével járja most a világot s mindenhol az eszperantisták nagy családja veszi partfogásába. Debrecenben is az Eszperantó Egyesület rendeli meg az előadásait.

Debreceni tervei keretében megtekintti a várost, a nevezetességeket és kirándul kedvező idő esetén a Hortobágyra is. Sőt, hogy falut lásson, elvisszik Józsaára is. A hét folyamán előadást is tart a Kereskedő Társulat dísztermében. Pénteken délután az ifjúság számára, míg este a felnőtteknek. A Máv. kolónia is meglátta szombatira, hogy kultúrházában előadást tartson.

Világkörüli utazásának kettős célja van. Egyrészt a maga ismereteit akarja gyarapítani, de másrészt valami faji öntudattal meg akarja ismertetni a hazáját is a nagyvilággal. Ezért előadásában kitér a különleges afrikai életre, a dzsungelre, a szavannákra, a törzsek életére s — amivel a legnagyobb sikert aratta eddigi előadásiban — előad néhány eredeti néger dalt is.

Az előadást nagy várakozás előzi meg.

Vígyszínház

Budapestet is megelőzve
Magyarországon először
ma mutatja be
ZARAH LEANDER és
WILLY BIRGEL
hatalmas új világfilmjét:

Új élet felé

e. izgalmas és megható bűnügyi-szerelmi történet.
Mindenkinek felejthetetlen élmény!

Csak 16 éven felülieknek!

Kísérő műsor: a legújabb magyar világhíradó.

Olasz visszhang a benemavatóbizottság ülésével kapcsolatban

Olaszország békülékeny, mindent megtett a megegyezés megkötésének elkerülésére

Róma, október 21. A benemavatóbizottság szerdai ülésével kapcsolatban a Popolo di Roma a következőket írja:

Mindenkinek el kell ismernie, hogy Róma az érdekei által megengedett legszélsőbb határig mindent megtett a tárgyalások megkötésének megakadályozására.

Reméljük, hogy mielőbb felülkeredik a bizottságban is a béke és a józan belátás. A lap megállapítja, hogy a tárgyalás túljutott a holtpontra és a szerdai ülésen elért eredmények alkalmasak arra, hogy újabb bizakodást ébresszenek.

Róma, október 21. Az olasz közvélemény meglepődéssel fogadja

a Londonban létrejött megegyezésről szóló híreket. A tegnapi aggodást ma ismét bizakodó hangulat váltotta fel s a sajtó a londoni megegyezést elsősorban az olasz kormány békülékeny lépésének tulajdonítja és a lapok hangoztatják, hogy Olaszország tegnap kifejezésre juttatott magatartásával újabb bizonyosságát akarta adni békeakaratának.

A Stefani-iroda londoni tudósítója szerint a tegnapi megegyezésnek főleg hármas jelentősége van:

1. A tárgyalások megkezdődnek egyrészt Salamancával, másrészt Valenciával s ezzel megtörténik az első lépés a két fél hadviselői jogának elismerésére.

2. A spanyol kérdés visszakerül

a július 14-iki angol terv alapjaira, amellyel Olaszország az első pillanattól kezdve ragaszkodott.

A szovjetországi elszigetelődiplomácia így nagyobb lehetőség nyílik a nyugati hatalmak megegyezésére.

London, október 21. A benemavatóbizottság ma szakértői bizottságot állított fel, mely rövidesen Spanyolországot vizsgálja, hogy megállapítsa mi a helyzetben háruló idegenek száma és az alapján állapítja meg az albizottság az önkéntesek állításának módjait. Ezzel egyidejűleg mindkét háruló fél engedélyt kér a bizottság munkájához.

A Press Association szerint a szovjet nagykövetség az önkéntesek jelképes elszállítása ellen állást foglalt.

Újabb terrorcselekmények Palesztinában

Jeruzsálem, október 21. Az elmúlt éjszaka igen nyugtalan volt Palesztinában. A rendőrségre több helyütt rálőttek. Két brit rendőrt Jeruzsálem óvárosában támadtak meg. Haifában egy zsidó rendőr súlyosan megsebesült. A haifai törvényszék épülete közelében bomba robbant fel.

Egy autóbusszra, amelyen zsidók utaztak, szintén rálőttek. Jeruzsálem

s Jericho között az országúton ugyancsak lövöldözés folyt. Jeruzsálem, Hebron és Jaffa között a távbeszélővezeték több ponton elvágták. Napuliban a rendőrség több embert letartóztatott. Lyddában a hatóságok felfüggesztették azt a rendeletet, hogy éjszaka senki sem hagyhatja el lakását; ígéretet kaptak ugyanis, hogy a község három nap alatt kifizeti a rárólt pénzbírságot.

Tanácskozások a miniszterelnöknél

Budapest, október 21. Ma délelőtt Darányi Kálmán miniszterelnöknél a tanácskozások egész sorozata folyt le. A kormányelnök szakreferenseivel való megbeszélése után fél tízenegy óra tájban Uno Hannula finn kultuszminisztert fogadta.

Tizenegy óra után Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkárral tanácskozott hosszasan, majd Bárczay Ferenc képviselőt fogadta. Bárczay jelentést tett a miniszterelnöknek azokról a megbeszélésekről, amelyeket a Nemzeti Egység Pártja gazdacsoportjának újalakítására vonatkozólag már hosszabb idő óta folytat képviselőtársival.

Különösen időszerű ez a kérdés, mert a Ház új ülészakán benyújtanak egy nagyfontosságú agrár törvényjavaslatot:

a mezőgazdasági munkásság öregsegi és rokkantsági biztosítására vonatkozó javaslatot.

Ezzel kapcsolatban egész sereg mezőgazdasági probléma merül fel, melyekkel intenzíven kívánnak foglalkozni.

Egynegyed óra tájban a miniszterelnökségen megjelent

a magyarországi szociáldemokrata párt vezetőségének három tagja: Peyer Károly, Györki Imre és Mönus Illés.

A szociálisták előbb Röder Vilmos honvédelmi miniszternél jártak és azután keresték fel a miniszterelnököt.

Adatokat hoztak azokról a szélsőséges szervezkedésekről, amelyekre vonatkozóan a közelmúltban már bizonyos bejelentéseket tettek.

A miniszterelnök átvette ezeket az adatokat és kijelentette, hogy meg fogja azokat behatóan vizsgálni és azután ennek megfelelően jár majd el a továbbiakban. Több mint egy óra hosszat tartott a miniszterelnöknek a szociáldemokratákkal való megbeszélése.

Amikor a szociáldemokrata párt képviselői eltávoztak a miniszterelnökségről, megérkezett Röder Vilmos honvédelmi miniszter, majd Fabinyi Tihomér pénzügyminiszter és a miniszterelnök a kora délutáni órákig tanácskozott velük.

A miniszterelnökség mai igen mozgalmas napjának krónikájához tartozik még az is, hogy Széll József belügyminiszter, aki már napok óta tanácskozik Rákóczy Imre miniszteri tanácsossal, a sajtóosztály vezetőjével a különböző sajtótermékek, röpiratok és egyéb nyomtatványok kérdésében, ma délelőtt újra megjelent a miniszterelnökségen, majd

Rákóczy Imrével a belügyminiszteriumba ment át és ott folytatott a vasárnap megkezdett tanácskozást.

Az országgyűlés összeülésétől kapcsolatban is megtörténtek a szükséges intézkedések. 26-án, kedden reggel 9 órára hívta össze Ivády Béla NEP pártelnök a NEP értekezletét. Ennek az értekezletnek egyetlen program-pontja azonban csak a választásra kerülő tisztikar és bizottságok tagjainak jelölése.

A Ház ülésén ugyanis már a keddi napon megtörténik a tisztikar és a bizottságok megválasztása. A Háznak ezen

az első ülésén nyújtják be a kormány tagjai a nyár folyamán elkészült törvényjavaslatokat.

A Ház ülését kedden nyomban el is napolják. Előre láthatóan november 3-án kezd meg a parlament érdemleges tárgyalásait.

A keresztény párt hétfőn este a kispadpárt pedig kedden délelőtt tart értekezletet.

FELAVATTÁK HITLER BETEGSZOBÁJÁT

Pasevák, október 21. Ma délután ünnepélyes keretek között avatták fel az egykori kiségitő-tábori kórháznak azt a szobáját, ahol 20 esztendővel ezelőtt Hitler Adolf — akkor tizedes — ellenséges mérgegáz okozta yakságából kigyógyult. Itt fogamzott meg benne az az elhatározás, hogy a német jövőt, mint politikus fogja szolgálni. Ezt a szobát megtehetően átalakították.

OKTÓBER 26-ÁN ÉRKEZIK VARSÓBA AZ OSZTRÁK KÜLÜGYI ALLAMTITKÁR

Varsó, október 21. Október 26-ra várják ide Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkárt, aki Beck lengyel külügyminiszterrel együtt alá fogja írni az osztrák-lengyel kultúregyezményt. Moszcicki lengyel államfő is fogadni fogja az osztrák vendéget, aki 28-án ellátogat Krakkóba és onnan tér vissza Bécsbe.

KÖZIGAZGATÁSI RENDSZÁBÁLYOKKAL FOGLALKOZOTT AZ OLASZ MINISZTERTANÁCS

Róma, október 21. A kormány tagjai esütörtökön délelőtt 10 órakor Mussolini miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács két óra hosszat tartott. Első sorban azokkal a rendszabályokkal foglalkozott, amelyek a nápolyi, szicíliai és kelet-afrikai közigazgatási körzetekkel kapcsolatosak. A legközelebbi minisztertanácsot december 15-én tartják.

— A gyomorfájás és gyomor-nyomás, rossz emésztés és fehér nyelvelpedék, halvány arcszín és kedvetlenség igen sok esetben hamarosan megszűnik, ha bélműködésünket reggelenként egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvízzel rendbe hozzuk. Kérdezze meg orvosát.

Fogház felekezeti izgatásért

Két hajduhadházi napszamos állam és felekezet elleni izgatás címén került esütörtökön a törvényszék Tokay tanácsa elé. A két napszamos, *Keresztés Albert és Petrucz Sándor* a hajduhadházi *„Jehova Isten tanúi”* című szekta tagjai voltak és a vád szerint a szekta összejövetelein szidalmazták a pápát és a papságot.

A törvényszék a két napszamos hűösnek mondta ki és Keresztést 2, Petruczot pedig egy hónapi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

A valódiság bizonyítását rendellék el Nagy Ferenc és Márton Gábor rágalalmazási perében

Érdekes rágalalmazási ügyet tárgyalt esütörtök délelőtt a törvényszék Tokay-tanácsa. A vádlott Nagy Ferenc hajduszoboszlói ipartestületi jegyző volt, aki májusban a hajduszoboszlói vármegyei közgyűlésen a vád szerint súlyos rágalmozó kijelentésekkel illette dr. Márton Gábor hajduszoboszlói polgármestert és a hajduszoboszlói szüzemek vezetését.

A törvényszék előtt Nagy Ferenc a valódiság bizonyításának elrendelését kérte. Bizonyítani kívánja, hogy a polgármester és a hajduszoboszlói közgyűlés vezetője szabálytalanságokat és törvénytöréseket követtek el. Nem akarta a polgármestert és a vezetését személyükben megsérteni, közérdekből szólalt fel, hogy megszüntesse a szabálytalanságokat. A sértett polgármester hozzájárult a valódiság bizonyításához, amit a törvényszék el is rendelt, az eljárás folytatását azonban felfüggesztette a Márton Gábor dr elleni fegyelmi ügy jogerős befejezéséig.

Paráztstengerbe zuhant három bátor tűzoltó

Baja, október 21. Borzalmas robbanás történt a bácskai Kelebia községben Karvázi János törvényhatósági bizottsági tag szeszgyárában.

Az egyik szeszfőző üst felrobbant s több mint száz hektoliter szesz óriási lánggal égni kezdett.

Néhány perc alatt az egész épület egyetlen lángtenger volt. Teleki József tűzoltóparancsnok vezetésével percek alatt kivonult az egész város tűzoltósága. A tűzoltóság primitív eszközei azonban a hatalmas tűzvészszel szemben tehetetleneknek bizonyultak. Néhány perc alatt az egész épület és a gépek nagy része elpusztult. Oltás közben súlyos szerencsétlenség is történt. Teleki József tűzoltóparancsnok és két tűzoltótiszt a padláson keresztül igyekezett megközelíteni a tüzfészket, a mennyezet azonban annyira aláégett, hogy hirtelen beszakadt.

A három bátor tűzoltó a zsaratnok közé esett. Teleki József súlyosan, a két tűzoltó könnyebben megsérült.

SZOMBATON TÁRSASVACSORA VASÁRNAP KÉPVISELŐI BESZÁMOLÓ A MUNKÁS OTTHONBAN

Szombaton este a Margit fürdői Munkás Otthonban dr. Györki Imre 15 éves képviselősége és a 25 éves szocialista mozgalomban résztvevők emléklappal való kitüntetésé céljából társasvacsorát rendez a helybeli munkásság.

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg dr. Györki Imre vasárnap délutáni képviselői beszámolóját is, melyre több szocialista képviselő leutazik.

Hét hónapi börtönt kapott a besurranó tolvaj cselédleány, aki 29 helyen lopkodott ruhaneműt

Egy veszedelmes besurranó tolvaj cselédleány került esütörtökön délelőtt dr. vitéz Biró Barna törvényszék egyesbíró elé. A leány Vágó Magda, a vád szerint két év óta valósággal végigfosztogatta a debreceni lakásokat. Huszonkilenc helyre surant be és összelopkodott mindenféle ruhaneműt, szőnyegeket, abroszokat, függönyöket, ami csak a kezéigébe került.

A törvényszék előtt beismerve bűnösségét és azzal védekezett, hogy rábeszéltek, febujtották a lopások elkövetésére. Sirva mondta

el, hogy egy lelkiismeretlen asszony hálójába került, aki kihasználta az ő szerencsétlen helyzetét s tudatlanságát s rávette a bűnre. Az asszony, akit Vágó Magda megvádol, szintén vád alá van helyezve, az ő ügyét külön fogja tárgyalni a törvényszék.

A bíróság a tanúk kihallgatása után egyrendbeli folytatólagosan elkövetett lopás bűntettében mondtotta ki bűnösnek a cselédleányt, akit jogerősen hét hónapi börtönrre ítél.

Két heti fogházat kaptak, mert kitették a gyermeküket

Budapest, október 21. Ma délután a büntetőtörvényszék Krayzell-tanácsa előtt izgalmas jelenetek játszódtak le. Lani Mihály munkanélküli iparossegéd és felesége azzal vádolták, hogy öt hónapos gyermeküket kitették az utcára és ezzel a családi állás ellen bűntettet követtek el.

Lani Mihály tagadta bűnösségét és kijelentette, hogy ő nem tette ki gyermekét. Feleségével együtt éhezett és nem tudta nézni, hogy a gyermekek éhen pusztuljon.

Lani egyre szenvedélyesebben, — egyre izgatottabban beszélt nyomoráról.

Az elnök többször rendreutasította, majd fogházra hozott és őrizetbe vettette.

Ezután felesége kihallgatására került a sor. Az asszony zokogva tagadta bűnösségét, majd ájultan esett össze.

Az izgalmas tárgyalás azzal végződött, hogy Lani Mihályt és feleségét fejenként két heti fogházra ítélték, de a büntetés végrehajtását felfüggesztették. A bíróság megszüntette Lani Mihály őrizetbe vételét és a házaspár délután eltávozott a törvényszék épületéből.

Lókereskedő és gazdálkodó harca egy ló körül

Braun Zoltán debreceni lókereskedő zsarolás-vétség címén került esütörtökön az ítéletábla Barankay-tanácsa elé. Kardoss Sándor debreceni gazdálkodó jelentette fel, előadva feljelentésében, hogy tavaly a hortobágyi hídvasáron egy lovat vásárolt Braun Zoltántól. Kardoss nem fizette ki egészen a ló vételárát, hanem úgy egyeztek meg, hogy csak nyolc nap múlva, amikor meggyőződött a ló jószágáról, fogja kifizetni az utolsó részletet. Braun felajánlotta, hogy elkíséri a gazdálkodót Debrecenbe és

ha a ló az úton jól viselkedik, a gazdálkodó kifizeti a hátra-

levő húsz pengőt.

Kardoss elfogadta a lókereskedő ajánlatát, együtt jöttek be Debrecenbe és amikor a ló valóban jól viselte magát, kérte a húsz pengőt. A gazdálkodó azonban ragaszkodott a nyolc napi határidőhöz, mire a két ember között szököltetés, majd dulakodás támadt, amelynek során Braun a vád szerint

leteperte a földre a gazdálkodót és elvitte a lovat.

A törvényszék Braunt emiatt zsarolás vétségé címén 40 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletábla a esütörtöki tárgyaláson helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Vasárnap avatják fel Rácz Károly cigányprimás siremlékét a Köztemetőben

Megirtuk, hogy a Városi Dalegylet volt érdemes tagja, Rácz Károly cigányprimásnak a Köztemetőben, a város által adományozott sírhelyen siremlékét állított, aminek az ünnepélyes felavatása most vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz.

Rácz Károly Debrecen határain messze túl is ismeretes és nevezetes cigányprimás volt a békeidőkben. Közte és a Városi Dalegylet között igen meleg viszony fejlődött ki: Rácz Károly zenekarával együtt résztvevett a Dalegylet minden megmozdulásában, úgy itt, on, mint a Városi Dalegylet belföldi és külföldi körútjai alkalmával tartott hangversenyeken szerepelt és kitűnő, művészi tudásával nagy

szolgálatokat tett a magyar dal-kulturának. Érdemei elismerésé-képpen a Városi Dalegylet 25 éves tagságának jubileumi ünnepén aranyéremmel és oklevéllel tüntette ki Rácz Károlyt.

Tavaly felmerült az a gondolat, hogy a Városi Dalegylet néhány nagyérdemű tagjának méltó sír-emléket emeljen. Meg is indult a gyűjtés s hamarosan olyan eredményes volt, hogy a siremlék el lehetett készíteni. A sír-emléket Nagy Sándor János tanár, a jeles debreceni művész készítette és ezt helyezték el Rácz Károlynak a hamvai felett, amit a nyáron szállítottak át a Köztemetőbe a város által a Debreceni Ferenc eserkésztesti sírja szomszédságá-

SIKERTELEN SÜTEMÉNY

KIZÁRVA

ha a D. OETKER-féle RECEPTKÖNYVBŐL SÜT!

ban adományozott sírhelyre.

Az ünnepélyes felavatáson vasárnap délelőtt megjelenik dr. Kölessey Sándor polgármester is, a Városi Dalegylet gyászdalokat énekel, a síremlékavató beszédet pedig dr. Balla Bertalan tanácsnok, a Városi Dalegylet elnöke tartja, azután megkoszorúzzák a síremlékét. Az ünnepségen játszanak az egyesített debreceni cigányzenekarok is.

Rácz Károly síremlékének felavatásán nagy számban fognak résztvenni a magyar dal és a cigányzene debreceni barátai, hogy lerójják kegyeletüket a nagyevű debreceni cigányprimás emlékével szemben.

Kóborkutyák felfalták a leányanya kitett gyermekét

Kiskunhalas, október 21. Beszámoltunk arról, hogy a Tudományos Akadémia rónafalvi birtokán egy pulikutya véres gyermekfejet talált. A nyomozás megdöbbentő részleteket derített ki. Megállapították, hogy

a csecsemő egy 17 éves leányanya gyermeke.

A leány a gyermeket rejtgette, arról senkinek nem volt tudomása. A vallatás során beismerte, hogy a napokban kitette a csecsemőt az udvarra, abban a reményben, hogy a talajmenti fagy majd végez vele.

A szerencsétlen gyermekre a kóborkutyák vették rá magukat és valósággal

élve felfalták.

Csak a feje maradt meg, melyet a közeli erdőben talált meg a pulikutya. A leányanya ellen megindult az eljárás.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetése mindig eredményesek!

HUNGÁRIA

filmszínház.

Ma másodszor

a lenyűgöző hatású új

Mariene Dietrich

film: az

ANGYAL

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

FOX VILÁGHIRADO!

A műsorban külön szeneció: ZOLTÓVÁNY JÁNOS festőművész percek alatt rongyokból összeállított Munkásnyképe!

— A bőlben keletkező mérgek által okozott rosszulnével egy-két pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz, gyors és alapos bőlkiürítő hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezzé meg orvosát.

A hosszú élet titka

Paris, október 21. Franciaország legöregebb asszonya, Madame de Sainte Opportune most ünnepelte százhetedik születésnapját. A százhet éves matróna 1848. évi forradalom idején a párisi arisztokratszalonok vídám életét élte.

Arra a kérdésre, hogy miben látja a hosszú élet titkát, a matróna így felelt:

— Mindenek előtt az embernek nem szabad túlságosan sokat törődnie saját magával, igyekeznie kell, hogy jól cselekedjék, elnézéssel kell kezelnie az ifjúságot és sokat kell lennie fiatal emberek társaságában. Mindig szerettem olvasni és szívesen vitatkoztam a harmíve-negyven éves fiatalokkal. Vigyázni kell arra, nyugót ne jelentünk számukra, ezért velük kell mosolyognunk és minden szenvedés ellenére is szívünk mélyén meg kell őriznünk a töretlen bizalmat. A tünységet el kell űznünk magunktól, mert ez a halált jelenti.

— És a megőregedés művészetéhez tartozik a lemondás is. A megnyugvás abban, hogy nem tudjuk elkerülni azt, aminek el kell jönnie, hogy bátran, egyszerűen készítsük magunkat elő arra, hogy el kell hagynunk mindent, ami ezernyi földi szálal övez és ideiglenesen körülvesz bennünket. Az én koromban már készen kell állni a nagy útra...

Kétszer fogott el egy ügyes detektív egy híres zsebtolvajt

Budapest, október 21. A betörési ügyekkel foglalkozó detektívcsoporthoz egyik legügyesebb tagja, Szóka István, kétszer fogta el tegnap ugyanazt a zsebtolvajt.

Szóka a Jókai uca 29. számú házában lakik. Lakásának ajtajával szemben van a 9. számú zálogház. Tegnap délután, mikor a detektív távozni készült hazulról, észrevette, hogy a zálogház előtt két ismeretlen pesti alvilági alak beszélget. Figyelné kezdte őket és meglátja, hogy az egyik bement a zálogházba. Utána ment, mögéje állt a sorba és látta, hogy átnyújtott a becsüsnöknek egy duplafedelű aranyórát. A detektív nyomban rácsapott az alvilági alak vállára:

— Honnan van ez az óra?

Néhány perc múlva Kókény Antal, aki az aranyórát el akarta zálogosítani, a rendőrségen volt. Kihallgatása után elmondotta, hogy régebben egy ablaktisztító vállalat alkalmazásában állt és emlékezett rá, hogy a Királyi Pál uca 6. szám alatt egy asztalosműhelyben a főnöknek van aranyórája. Vödörrel és súrolókefével megjelent az asztalos műhelyében és ablaktisztításra jelentkezett. Egy őrizetlen pillanatban pedig ellopta a fogason lógó kabátból az aranyórát.

Kókény Antal régi ismerőse a rendőrségnek, egyike a legügyesebb zsebtolvajoknak. Híres pesti vagány. A detektívcsobában kihallgatása után a detektívetek áthívták a szomszéd szobába és így Kókény egy pillanatban őrizetlen maradt.

Az ajtót rázárták, mégis egy persz mulva a visszatérő detektívetek azt látták, hogy az ajtó ki van emelve és Kókény futásnak eredt. Szóka azonnal utánagrott és néhány lépés után Kókény Antal most már végleg a rendőrség kezéré került. Letartóztatták.

Márk Endre az ügyvédi kamara jelöltjei között

A középpulas párt listája — Valamennyi listán jelölték Fráter Pált

Az ügyvédi kamarai választások épúgy mint Budapesten, ezúttal nagyobb mozgalmat váltottak ki az ügyvédség körében Debrecenben is. Az első ízben kibocsátott listát követte a Gazdasági Blokk listája, majd az Ügyvédi Középpártok egy „tekintélyek és tehetségek” listájával jöttek ki, melynek külön érdekessége, hogy azon rajta van Márk Endre, a magyar ügyvédek nesztora, aki az ügyvédi közintézményeknek örökös díszelnöke. — Márk Endrének, aki már 88 éves lesz januárban és közeledik az ügyvédi gyémántjubileum felé és ma is rendes tagja a Kamarának, nagyon jól esett a fiatal kartársaknak ez a kedves figyelme, uri gesztusa, az ügyvédség ósbajuoka iránt. Nem a megválasztás maga, hanem a fiatalság részéről való megbecsülés az öregek iránt, mely oly ritka a mai korban, esik jól Márk Endrének.

Az új lista a jelöltség halmozás ellen foglal állást és nem engedi, hogy egyazon ügyvédet több tisztségre jelöljenek. Azonkívül pártokon felül áll és csak az ügyvédi érdemeket nézi. Természetesen az ügyvédi kar közszerepében álló elnöke dr. Fráter Pál és a tiszttakar többi tagja valamennyi listán egyformán rajta van.

Az Ügyvédi Középpártok listáján az ügyvédi kar legismertebb nevei szerepelnek Márk Endre és dr. Benkő Gézával az élen: Acél Jenő, Antal Géza, Benkő Géza, Bozsovay Jenő, Böszörményi Béla, Csáthy Dezső, Debreceny Barna, Erdős József, Elek Dezső, Farkas Ignác, Hödy Béla, Gorove Lajos, Kovács Béla, Kuthi Sándor, Tasnádi Kardos Endre, Léway Zoltán, Leveles Imre, Ménes Lajos, Márk Endre, Nyíry Ernő, Nagy Béla, Sebestyén Lipót, dr. Simon Imre, Pap Endre, dr. Szabó Ferenc, Schwartz Artur stb.

A város 100 árvagyermekét ruházott fel a Kövesdy-alapítványból

Néhány bilkei Kövesdy János által a református árvagyermek teli felruházására és segélyezésére tett alapítványból ez évben is 50 fiú és 50 leány árvagyermek részesült cipő és ruhasegélyben.

A segélyek kiosztása a némesleki alapító születésének évfordulóján, október hó 20-án délelőtt rövid ünnepély keretében történt meg a szociális telep előadói termében.

A felruházandó árvagyermekek hozzátartozóikkal együtt szerdán reggel 8 órakor a Kossuth neoi templomban közisntentiszteleten vettek részt, majd pedig a kiosztás színhelyére vonultak.

Az ünnepélyen megjelentek a némesleki alapító leszármazottja bilkei Kövesdy Imre földbirtokos s ifj. bilkei Kövesdy Imréné, dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök, dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok a szociális ügyosztály vezetője, Félgyeházy János és Mester Lajos törvényhatósági bizottsági tagok.

Négyévi fegyházat kapott a szatir ál-fogorvos

Budapest, október 21. Néhány hónappal ezelőtt egymásután több feljelentés futott be a budapesti főkapitányságra: fiatal lányok tetek feljelentést dr. Danay Rudolf fogorvos ellen. A lányok elmondották feljelentésükben, hogy a fogorvos a lapokban esinos, jómegjelenésű fiatal asszisztensnőket keresett. Ők jelentkeztek az apróhirdetésre, mire a fogorvos bevezette őket a rendelőbe és

erőszakoskodni kezdett velük.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és csakhamar kiderült, hogy

Dunay nem orvos, csak fogtechnikus,

az ipszilont is ő maga ajándékozta magának. Évekkel ezelőtt már tiltott műtét miatt a rendőrségre került, amikor kiderült, hogy a monoklis, feltűnő eleganciával öltözködő Dunai a mulatókból toborozza pácienseit.

A feljelentés beérkezése után, a késő éjjeli órákban a detektívetek túvé tették a várost Dunai után.

A kiosztás előtt dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök megható szavakkal esetezte az alapító érdemeit, valamint az alapítvány történetét. Majd Tamás Ferenc ref. segédlelkész intézett a felruházandó árvagyermekekhez, valamint hozzátartozóikhoz rövid válaszó beszédet. Különösen megható volt, amikor az árvagyermekek nevében az egyik leánygyermek köszönetet mondott.

A szívből jövő köszönet könnyeket esalt a jelenlevők szemébe. Ezzel az ünnepély véget ért és megkezdődött a segélyek kiosztása. Ami a legnagyobb rendben folyt le.

Mindegyik gyermek 1 pár cipőt, ruhát, inget, sapkát és 2 pár harisnyát kapott, továbbá 20 — arra igen rászorult — leánygyermek 1-1 télikabátot is kapott.

A sápadt arcú, rongyosruhájú, meztelbás gyermekek kipirult arc

cal boldog örömmel vitték haza a kapott ajándékokat.

de sehol sem találták. Végül is

az éjjeli órákban jelentkezett a főkapitányságon, ahol nyomban megkezdtek kihallgatását.

A jegyzőkönyvek elkészülte után őrizetbe vették.

Az ügyészség ötrendbeli büntett miatt kérte az ál-fogorvos felelősségre vonását.

A büntetőtörvényszék Krayzell-tanácsa ma ítélkezett az elvetemült ember bűnyűgében. A tárgyalás zárt ajtók mögött folyt le. Krayzell tanácselnök a nyilvánosság előtt hirdette ki az ítéletet.

Bűnösnek mondotta ki az összes vádirati cselekményekben Budait és ezért négyévi fegyházra ítélte.

Elrendelte továbbá a vádlott azonnali letartóztatását.

A törvényszék indoklása szerint Dunai a legaljasabb módon kerítette hatalmába a gyanútlan fiatal leányokat, állásigérgetés ürügye alatt szedte áldozatait.

— Az ilyen ember megérdemli — hangsúlyozta a tanácselnök —

hogy hosszú időre kizárassék ahból a társadalomból, amelynek ve szélyére van.

Két bécsi zongoraművész „fogsága” a lengyel határon

Varsó, október 21. Lengyel lap jelentések szerint néhány nappal ezelőtt Zbaszyn lengyel határállomáson őrizetbe vették Schwartz Lilit és Emmilt a két világhírű bécsi zongoraművésznőt, mert a rendkívül szigorú devizaellenőrzésnél olyan értékeket találtak náluk, amelyeket nem vallottak volna.

Egyiküknél a bejelentett pénösszegegen kívül zárt borítékban további bankjegyeket találtak, a másiknál pedig néhány aranypénzt. A két bécsi zongoraművésznőt, akik a túllük megszokott humorral fogadták az előállítást, a fogházfelügyelő felesége vette gondozásba, aki hanglemezokról és az újságból jól ismerte a művésznőket.

Az asszony bécsi módra főzött vacsorával vendégelte meg a nővéreket és a többi hatósági személy is rendkívül előzékeny volt velük szemben. — Haladéktalanul értesítették az illetékes bírósági közegeket, amelyek a hivatalos út megkerülésével azonnal intézkedtek, hogy óvadék ellenében helyezzék szabadlábra a két bécsi művésznőt.

A Schwartz nővérek le is tették az óvadékot, majd rögtön elutaztak a lengyel határállomásról Berlinbe, veszte hagyva az óvadékot.

Anyakönyvi hírek

Születések: Juhász György kocsis, fia; Sándor, Hornyák Mihály kocsis, leánya; Erzsébet.

Eljegyzések: Kiss István lakatos segéd—F. Nagy Ilona, Palagi Béla szerelő—Hetey Zsuzsa Rácskay József kőműves segéd—Hancz Zsuzsa, Kovács János asztalos segéd—Tarr Margit, Nagy János gazdálkodó—Gál Zsuzsa, Sulyok Iván jöv. tisztviselő—Vadász Ida, Klein Mór kereskedő—Krausz Irma, Vass József ácssegéd—Guta Etelka.

Halálozások: Szöllösi Imre ref. 20 éves, Bujdosó uca 23. Kiss Gáborné ref. 80 éves, Eötvös u. 60. Fekete Gábor ref. 75 éves, Mátyás király uca 24. Loschdorfer Károly r. kath. 56 éves, Iskola uca 6. Dr. Czeglédy Mihály ref. 78 éves, Varga uca 3. Gabányi Aronné izr. 67 éves, Péterfia uca 39. S. Nagy Jánosné ref. 59 éves, Hajdúsámsón.

Mélyseges fájdalommal jelentjük az összes rokonok nevében is, hogy a leghűségesebb feleség, legjobb anyja, nagyanya és anyós

Gabányi Áronné

szül. Silbermann Eszter, legboldogabb házasságának 40.ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat o hó 22-én délelőtt 12 órakor temetjük az izr. temető halottas házból.

Gyászolják: férje: Gabányi Áron; gyermekei: dr. Gabányi László, Gabányi József, Gabányi Géza, Gabányi Sándor; menyje: Gabányi Sándorné; unokája: Gabányi Bandika.

Japan nem vesz részt a kilenchatalmi értekezleten

Szovjetország repülőgépek bombázták a japán fronton — Japán vereség híre

Sangháj, október 21. A kínai főhadiszállás hivatalos hadijelentése szerint a japán hadak a legnagyobb erőfeszítés ellenére sem tudták

átörni Taacsangnál a kínai védelmi vonalat.

Mindkét fél veszteségei igen nagyok.

Tiencsin, október 21. A japán főhadiszállás hadijelentése nem tesz említést a Sanszi és Santung tartományokban lefolyt harcokról, melyek során a kínai hadijelentések szerint a japánok vereséget szenvedtek. A japán hadijelentés csak annyit mond, hogy a japán csapatok

Sansziban Taijuantól északra csak a legnagyobb nehézségek árán folytathatják előrenyomulásukat, mert a kínaiak heves ellentámadásokat intéznek a japán állások ellen.

Santungban — mondja a jelentés — a japánok bevárják az erősítő csapatok megérkezését és csak akkor folytatják előrenyomulásukat a Sárga-folyó felé.

Tokió, október 21. A Domei-iroda értesülése szerint a japán kormány most tanulmányozza a belga jegyzéket, amelyben a belga kormány Japánt is meghívja a kilenchatalmi értekezletre. A japán kormány feltétlenül visszautasítja a meghívást, ha azt tapasztalná, hogy Japánnal szemben ellenséges légkörben kell leülnie a tárgyaló asztalhoz.

Tokió, október 21. A Domei-iroda jelentése szerint

15 szovjetország repülőgép bombázta Jarkand, Karganik, Guma, Klotan és egyéb városokat,

amelyek a kínai Turkesztánban fekvő Szinkiangtól délnyugatra találhatók el. Megbízható jelentés szerint a szovjet haderők állítólag megszállták Kasgart, Jarkandot és Clotant. Az áldozatok száma a harcokban igen jelentékeny. Tokiói politikai körökben kiemelik, hogy Hami megszállása, valamint Pautausz meghódítása elvágtá a közlekedési lehetőségeket Szinkiang és Kína között.

Tokió, október 21. A Domei-iroda szerint a japán csapatok a peking-hankau vasútvonal mentén átléptek a Csang folyót és most már Holland tartományban nyomulnak előre. A japán repülőgépek mindenütt élénk tevékenységet fejtenek ki.

Sangháj, október 21. A késő délutáni órákban heves tüzérségi párbaj kezdődött Sangháj környékén. A kínai tüzérség folytonosan ágyúzza Tonkeug negyedét. Az egyik lövedék nyomán nagy tűz támadt. A japán hadihajókról a kínaiak butungi hadállásait lövik.

London, október 21. 34 repülőből álló japán raj este bombázta Nonkin-

got és környékét. Egyebek között a fővárostól 10 márföldnyire lévő jungli vegyészeti gyárra is bombákat dobott le. A gyártelep teljesen elpusztult. Hatanan tartományban heves harcok folytak.

Vasárnap este a Bika dísztermében lesz Szigeti hegedűestje

A Zenekedvelők Köre nagy művészi eseménnyel kezdi meg ezidei, jubiláris hangversenysorozatát. Vasárnap, október 24-én este nyolc órakor lesz Szigeti József hegedűestje a Bika dísztermében. Ez

Sangháj, október 21. Takungtan c. ujság jelenti, hogy a kínai csapatok, amelyek este a sanghaji harterén ellentámadásba mentek át, visszafoglalták Kacsipajlut. A Kuang-Fu vonalon a japánok a kínaiak nyomása előtt szintén visszavonultak kelet felé.

a hangverseny a sorozat első hétfői estje. A megmaradt napjegyeket a hét végéig a Méliusz könyvkereskedésben, vasárnap egész nap pedig a Bika előcsarnokában felállított elővételi pénztár árusítja.

Dr. Kántor E. Ödön nagyszerű előadása Debrecenben

Dr. Kántor E. Ödön sárvári tisztiorvos esütörtök este az Arany Bika kistermében nagyszerű előadást tartott a negatív földszűrés káros hatásairól. Előadásában kifejtette, hogy Pohl Gusztáv báró német tudós mutatta ki a föld negatív kisugárzását, amely szerinte számtalan káros hatást vált ki az emberi testben, sőt az állati és növényi szervezetben is. A negatív kisugárzás bizonyos fokon az em-

bernél káros daganatsejtképződést idéz elő, így ez a kisugárzás okozhatja a rákot és egyéb rosszindulatú daganatok kifejlődését. A gyógyítás, illetve a baj megelőzése az előadó szerint abból áll, hogy az egyéneket ki kell venni a feltételezett negatív földkisugárzás sugárzási sávjából.

Az előadást a nagyszámú hallgatóság érdeklődéssel figyelte és a kitűnő előadót melegen ünnepelte.

Izgalom két amerikai hölgy „titokzatos eltűnése” körül

Budapest, október 21. Budapesti titokzatos körülmények között eltűnt két amerikai hölgy. Vasárnap érkeztek a fővárosba gyönyörű luxusautójukon, leálltak a Vigadó előtt és rábízva a kocsit az autósra, eltávoztak. Négy napig nem jelentkeztek, mire az autós jelentést tett a különös esetről a rendőrségnek. Már rádióan akarták a két amerikai hölgyet körözni, amikor

megtalálták őket a Hungária szállóban. A két amerikai milliommósno meglepetve értesült arról, hogy a rendőrség keresi őket. Kijelentették, hogy ők elmentek egy «kicsit» szórakozni és miután a közelben nem volt garázs, az autós őrzőre bízták a kocsit, nincs nekik semmi bajuk. A rendőrség erre természetesen megszüntette a nyomozást a «titokzatos eltűnése» ügyében.

Ujabb kivégzések a Szovjetben

Varsó, október 21. Kievből érkezett jelentés szerint szovjet Ukrajnában szeptember folyamán 19 nagyszabású per folyt le, földművesek és mezőgazdasági intézmények alkalmazottai ellen. A bíróságok 49 vádlottat halálra ítélték.

Moszkva, október 21. Az irkucki hadi törvényszék halálra ítélt egy terrorista szervezet 45 tagját. Azzal vádolják őket, hogy idegen hatalom javára kémkedtek.

Párizs, október 21. A Libertée értesülése szerint Szovjetországban

újabb feltűnést keltő letartóztatások állanak küszöbön. Elsőnek Szatont, a Fehéroroszország központi végrehajtóbizottságának elnökét fogják letartóztatni. Azzal vádolják, hogy rosszul készítette elő a december havára kitűzött szovjet választásokat.

Ami Kun Bélát illeti, a lap értesülése szerint a volt magyar kommunista vezér voltaképpen már július óta börtönben ül, de akkoriban a szovjet kormány politikai okokból célszerűnek vélte titokban tartani ezt a letartóztatást.

A Ku-Klux-Klan tagjai értesültek a történetekről és kiadták a jelszót, hogy a néger meg kell lincselni. A tömeg körülvette a házat, ahol a néger megtalálták és követelte a rendőroktól, hogy szolgáltatassák ki. Ezek a túlerőnek nem tudtak volna ellentállni és ezért azt hazudták, hogy a néger már meghalt. A tömeg azonban nem hitt nekik. Erre az elszürkült arcú, eszméletlen, de még lélekző néger hordágyra helyezték, elvitték egy temetkezési vállalat ravatalozójába és ott ravatalra helyezték Nagy tömeg vonult

„Megmenteltek” egy négeri

Newyork, október 21. A Florida állambeli St. Petersburgban a rendőrség egy haldokló négeri felravataloztatott, hogy így megmentse a Ku-Klux-Klan által felzigatolt csöcselék dühétől.

A négeri különböző bűncselekmények miatt kereste a rendőrség. Lakásán találták meg, egy pohárszékben elbujva. Mikor rejtekhelyét felfedezték, rálőtt a rendőrökre. A rendőrök szintén türeltek és a négeri súlyosan megsebesítették.

ANGOLBAN MINDENNAP

HALÁSZLÉ, szállkanélküli rántott ponty.

a ravatalhoz. Mindenki azt hitte, hogy a néger már meghalt és nem bántották. A halál pedig csak a tömeg elvonulása után néhány perccel következett be.

Népfí és nepfi

Illyés Gyula, ez a jeles költő és még jelesebb író Petőfiről szóló hatalmas művében, melyet nevezhetünk regényes élet- és korrajznak, de nevezhetünk politikai és irodalomtörténelmi tanulmánynak, valamint lélektani és esztétikai fejtegetésnek is, egy új szót hoz forgalomba: népfí.

Ki és mi legyen a népfí? Mindenekelőtt olyan ember, aki a nép közből, akár mélyéből származik. De ennél sokkal feltűnőbb ismertető jele, hogy olyan ember, aki népjogért és népszabadságért, népművelődésért és népjelölésért, népjelölésért és népboldogulásért munkál és harcol, él és hal; szóval olyan ember, amilyen Petőfi volt életében és költészetében egyaránt.

A népfíval állítsuk most párhuzamba a nepfit, mely mint szó, innen indul útjára. Ha a szó jelentését kérdezzük, a nepfi nem annyira a nép szülője, mint egy párt teremtménye, nem annyira jogért és szabadságért küzd, mint hatalomra és uralomra tör, hirdető szóval a nép érdekében, de tulajdonképp egy párt hatalmának a biztosítására. A nepfi mindenre képesítő van, első sorban nyíltszavazásos képviselőségre, de nem kevésbé van hivatva országos tüzrendészeti felügyelőségre, valamint országon kívüli hagyma-, ló- és tengriexportálásra. A nepfi továbbá örök ifjú, ezért foglal helyet deresedő fejjel is az ifjúság vezéri állásában és a bajtársi szomszéd elnöki székében.

De nem folytatom a párhuzamot. Így is eléggé kitűnik, hogy a népfí és a nepfit csak egy ékezet választja el egymástól, de azért a kettő között életszerű különbség van, sőt végtelen a nagy különbség. (Néparbát.)

A felsőház ülést tart

Budapest, október 21. A felsőház október 20-án, kedd délelőtt 11 órakor ülést tart.

Száz lírás arany

Róma, október 21. A hivatalos lapban megjelent rendelet értelmében legközelebb 100 lírás birodalmi aranyérméköt veretnek.

Köd, felhősödés

Hazánkban ma országszerte derült volt az ég, a déli légáramlás elérte a tegnapi átlagot. A hőmérséklet ma is országszerte meghaladta a 14-15 fokot, sőt a déli és keleti megyékben a 17 fokot is elérte.

Jóslás: Déli, délnyugati légáramlás, reggel sok helyen köd, nap közben délnyugaton már felhősödés, egyebütt még derült idő, a hőmérséklet alig változik.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

Lakót szeretne házába?

Hírdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

hírek

A Debreceni Független Újság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadó hivatala: Ferenc József út 49, sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Rádióműsor

PÉNTEK, OKTÓBER 22.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemek. — 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek — 10.20: „Szólókura.” Irta Schmidt Ferenc dr. — 10.45: „Nagyakartás.” Irta Simon Blanka. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12. Döntő harangszó. Időjárásjelentés. — 12.05: A Mária Terézia I. honvédszolgálat zenekara. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Csóka Jancsi és cigányzenekara muzsikál. — 14.40: Hírek. — 15: Artyambírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Diákféltő: „Látogatás a legművészebb városban.” Irta Wehner Józsefné. Utána: „Ifjúsági közlemények.” — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Bartók Béla Liszt-műveket zongorázik. — 17.35: „A magyar sport nemzeti jelensége.” Kelcmen Kornél dr. előadása. — 17.55: A rádió szalonzenekara. — 18.50: „Wagner—Liszt Cosima.” Kisely Mária előadása. — 19.20: Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Don Carlos.” Dalmú 4 felvonásban, 8 képből. — I. felv. után kb. 20.40: Hírek. — II. felv. után kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — Előadás után kb. 23.30: Hírek angol nyelven. — 23.35: Hanglemek. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19: Gyorsíró tanfolyam. — 19.30: „Vidéki orriember.” Sásdi Sándor előbeszélése. — 20: Hírek. — 20.25: Hanglemek. — 21.35: Egressy Sándor és Ivóri Vince cigányzenekara muzsikál, Nádor Jenő énekel. — Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

— **Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban.** Szombatköszöntő ima pénteken délután négy óra negyven perckor. Délután féltizenegykor. Délután féltizenegykor. Szombatkimeneteli ima este félhat órákor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolckor. Délután féltizenegykor gimnáziumi, délután négykor ifjúsági istentisztelet. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Főkéntorok beosztása: Ehrenfeld Artur a Deák Ferenc u. templomban. Friedlander Imre a Kápolnás u. templomban. Hétköznapokon reggel félhétkor, este délután négy óra ötvenöt perckor imádkoznak. Hétfőn és csütörtökön reggel a Kápolnás uccai templomban egynegyed hét órákor van az ima.

— **Istentisztelet az ideje az orth. ízr. templomban.** Péntek d. u. 4.30, szombat reggel 8, d. u. 4 órákor. Szombat kezdete 4.20, szombat vége 5.28 órákor.

— **Balogh hölgyfodrász frizurái** olaj dauerjei felülmúlhatatlan. Batthyány u. 10.

Eckhardt Tibor 1922 november 22-i hatállyal lemondott a Werbőczy bajtársi egyesület tb. dominuszságáról, amiről nem is tudott

»Erről a tényről már rég megfeledeztem«

Budapest, október 21. Eckhardt Tibor október 18-án Goldner Lászlóhoz, a Werbőczy Bajtársi Egyesület ügyvezető alvezéréhez a következő tartalmú levelet intézte:

»Tisztelt Avezér Ur! Hivatkozással folyó hó 15-én 601. szám alatt kelt nagybecsű levelére, van szerencsém értesíteni, hogy valóban elkerülte figyelmemet az a körülmény, hogy egyesületüknek tisztületbeli dominusza vagyok. Szolgáljon mentőemre az a körülmény, hogy egyesületük semmi-

féle életmegnyilvánulásában részt nem vettem és így erről a tényről már rég megfeledeztem. Midőn hozzám intézett figyelmeztetését éppen ezért megköszönöm, egyben arra kérem, hogy tisztületbeli dominuszi tisztségemről való lemondásomat 1922. évi november 22-iki hatállyal tudomásul venni szíveskedjenek. Végül tiltakozom levelemnek azon beállítására ellen, miszt a körülmények politikai megnyilatkozásom bárminő, általam letett esküvel ellentétes volna. Eckhardt Tibor s. k.

— **Magántanári próbaelőadás.** Dr. Schultheisz Emil, a honvédelmi minisztériumba beosztott százados-hadbíró, számos kiváló jogi mű szerzője, folyó hó 23-án, szombaton délelőtt 11 órakor tartja jog- és államtudományi karunkon magántanári próbaelőadását (egyetemi központi épület IX. sz. tanterem) a magyar katonai büntetőjogból. Ez alkalomra dr. Kovács Andor jogkari dékán a m. kir. honvédség s a jogász társadalom érdeklődő tagjait ezúton is meghívja.

— **Külön padok a zsidó kisdiákoknak Lengyelországban.** Varşóból jelentik: A gimnáziumokban és egyéb középiskolákban külön padokat jelöltek ki a zsidó tanulók számára. Több gimnázium zsidó tanulói tiltakozásuk jeléül elhagyták az iskolákat.

— **Srapnell tüszentett.** Londonból jelentik: D. Dwyer windsori (Ausztrália) lakost a világháborúban srapnellreperes érte Pashendaelnél. Az egyik darab orrüregében maradt és súlyos fejfájásokat okozott. Orvosainak állítása szerint a reperes eltávolítása nagyon kényes műtétet igényelt volna. — Nemrég Dwyer hatalmasat tüszentett, mire szája esett a fillér nagyságú srapnell-darab.

— **Trunkahn Posztógyár,** a magyar úriessaladok bevásárlóhelye, önnök is rendelkezésére áll. Közvetlenül a gyárból szállítja az utolsó kéznek, a fogyasztónak szin gyanjúsöveit angolos gyártási módon elkészítve. Nem fog eszalódni. Evekre szóló megtakarítást ér el. Még ma kérje megtekintésre a szövetminták költség- és kötele zettségmentes beküldését. Trunkahn Posztógyár és Ruhagyár Rt., Budapest, XI. Lenke út 117.

— **Sikoltozó öngyilkosjelölt a Teréz-körúton.** Budapestról jelentik: Ma reggel a Teréz-körúton, a 29-es számú bérpalota előtt összeesett egy 20 év körüli elegánsan öltözött leány. Csödület támadt. A mentők megállapították, hogy földal mérgezte meg magát. Amikor a mentők megérkeztek, a leány kialtozni kezdett: — Hagyjanak békén, ne avatkozzon senki a dologba! Minden erejét összeszedve felugrott és berohant a bérházba, felment az első emeletig azzal a szándékkal, hogy levelet magát az udvarra. A mentőorvos és a közönség közül néhányan elfogták és erőszakkal tették be a mentőkoesiba. A Rókus-kórházba vitték a Teréz-körúti öngyilkost, aki nem akarja megmondani a nevét és hisztériás jeleneteket rendez, mert nem hagyta meghalni. A rendőrség most kutatja a fiatal leány kiletét.

— **Kola Ajayi néger ujságíró** mai előadásai iránt városzerte élénk érdeklődés mutatkozik. Az exotikus előadó pénteken a déli gyorsal érkezik. Aznap két előadást tart vetített képekkel Nigeriáról, söt néger dalokat is ad elő. Az előadás fél 4 órákor kezdődik a tanulóifjúság részére, a második fél 7 órákor a nagyközönség számára. Helyárak 20—100 fillérig. Jegyek előre is válthatók a Csáthy könyvkereskedésben. A néger ujságíró az eszperantóval utazta be a világot, városunkban a helyi eszperantó csoport vendége s az előadást a vendéglátó egyesület az ujságírók támogatásával rendezti. Az előadást nyomban magyarul tolmácsolják. (o)

— **Pomezia lesz az ötödik pontini város.** Rómából jelentik: A lecsapolt pontini moesarak helyén ötödik város is épül, amelyet Pomezianak hívnak majd. Április hó 22-én teszik az első kapavágást az új város felépítésére. A Duce rendeletére most írták ki a tervpályázat az olasz építészeknek a városépítési tervre. A pályázat feltételei között szerepel, hogy hangsúlyozni kell a város mezőgazdasági jellegét. A tervnek lehetőleg helyi anyagok felhasználással kell biztosítani és minél kevesebb fémanyagot kell felhasználni.

— **Letartóztattak egy horogkeresztes ujságíró Ausztriában.** Bécsből jelentik: Az utóbbi napok folyamán több külföldi lapban megjelent Leopold József századosnak, az osztrák nemzeti szocialista mozgalom vezérének nyilatkozata. Az Indépendance Belge című brüsszeli lapban megjelent nyilatkozat többek között erős hangnemből bírálta az osztrák kormányt a júliusi egyezmény megkötése óta a nemzeti szocialistákkal szemben tanúsított magatartását. Politikai körökben elterjedt hír szerint főleg ez az utóbbi nyilatkozat adott okot arra, — hogy a rendőrség letartóztatta In der Maur Gilbert állítólagos ujságíró. Leopold százados legszűkebb környezetének tagját. A hivatalos jelentés szerint a vizsgálat megállapította, hogy In der Maur juttatta el a külföldi lapokhoz a nyilatkozatot.

— **Halálos végű tolatás.** Borzalmas szerencsétlenség történt csütörtökön délelőtt Nádudvaron. A nádudvari vasútállomáson a tolató vagonok körül dolgozott Nagy Gábor munkás és a szerencsétlen ember egy vigyázatlan pillanatban az egyik vagon alá került. A tolatást végző vasutasok megborzadva látták, hogy a szerencsétlen emberre rágördül a hatalmas vagon, amely Nagy Gábor testét valóságos darabokra tépte. A halálosvégű szerencsétlenséget jelentették a debreceni ügyészségnek, amely, miután Nagy Gábor haláláért senkit sem terhel felelősség, a temetési engedélyt megadta.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbe jönnek, ha reggelenként felkeléskor és estként lefekvés előtt egy-egy felphár természetes »Ferenc József« keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **Autobusz-szerencsétlenség 21 halottal.** Teheránból jelentik: Siab Piseh mellett a legmagasabban fekvő hegyi úton egy társasgépkocsi lezuhant a mélységbe. Harminchét utasa közül huszonegy meghalt, tizenhat súlyosan megsebesült.

— **Házasság.** Szentirmai Zoltán banktisztviselő és Tóth Ilona óvónő Hajdúdorogon f. hó 12-én házasságot kötöttek.

— **Hajókatasztrófa a köd miatt.** Ymuidenből jelentik: A hollandi partoktól nem messze az éjszakai ködben összeütközött a 954 tonnás Westfalia német tebergőzös a 842 tonnás, ugyancsak német Schwalbe teherhajóval. A Westfalia percek alatt elsüllyedt. A hajó tizenhárom főnyi legénységéből hetet sikerült megmenteni.

— **Az egészség a legdrágább kincs.** Megbízhatatlan anyagokból ne csináltasson műfogát. Műfoga Wipla, vagy semmi. Védjegye M. W. L. Wipla.

— **Négyszázszor volt büntetve.** Istambulból jelentik: Törökországban a büntetés történetében pártatlanul álló eset fordult elő. Istambulban letartóztattak egy Ihsam nevű embert, akit eddig négyszázszor ítélték el lopás és különböző fokú testi sértések miatt, valamint gyilkossági kísérletért.

— **A borkirályleány harmadik házassága.** Guggenheim Natalia huszonhatéves dűsgazdag amerikai leány, az amerikai borkirály leánya, nemrég ment férjhez harmadszor. Jelenlegi férje John Lowden tőzsdeügynök. Guggenheim Natalia első férje kávéházi pineér, második férje pedig egy fémipari vállalat alkalmazottja volt.

— **Herczeg Ferenc érdekes nyilatkozata a Színházi Életben.** A most megjelent Színházi Élet nyilatkozatot közöl Herczeg Ferencről, aki végre elárulja, hogy a »Kék róka« Cecilje jart a Török uccában. Ezt a cikket érdekes képek is illusztrálják. Darányi miniszterelnököt, Hóman kultuszminisztert és feleségét, gróf Bethlen Istvánt ábrázolják ezek a képek a »Kék róka« reprizen. Bethlen Margit grófnő színházi beszámolója a hét premierjeiről. 32 oldalas színes gyereklap. Kálmán Jenő filmkritikái, Rádió Világhíradó, sok érdekes kép és olvasnivaló egészíti ki a Színházi Élet új számát. Darabmelléklet: Lengyel Menyhért színdarab újdonsága »A királyi vére.« A Színházi Élet ára 60 fillér, előfizetési díj negyedévre 6 pengő 50 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 7.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!**

— **A falusi primás a bíró előtt.** Lakatos Péter kishánai cigányprimás súlyos testisértséssel vádoltnan került a bíróság elé, mert egyik zenésztársának a 14 éves fiát összeverte. A bíróság előtt derült ki, hogy a primás sem írni, sem olvasni nem tud. — Hát a köftát ismeri-e? — kérdezte a bíró. — Nem ismerem azt sem, instalom. A falusi cigányprimás »irszik« szerint muzsikál, bíró úr. — A cigány elővette hóna alatt szorongatott hegedűjét és arra kérte a bírót, engedje meg, hogy eljátszhassa a bíró legkedvesebb nótáját, hogy megbizonyítsa, hogy ő kotta nélkül is jól tud hegedülni. A bíró azonban ezt a kérését sem teljesítette a primásnak és a verkedés miatt nyolc napig fogházra ítélte.

Kinzásokkal vallatják az elhurcolt Miller tábornokot

Varsó, október 21. A párizsi orosz emigráció vezére, Miller tábornok, akit ismeretlen tettesek néhány héttel ezelőtt elhurcoltak Párizsból, a lengyel lapok moszkvai jelentése szerint most már a szovjetfővárosban van, ahol a GPU híres börtönében, a Lubjankapalotában őrzik. Kihallgatását a GPU leggyakorlottabb detektívjei végzik,

akik

válogatott kinzásokkal próbálják rávenni a tábornokot, hogy tegyen vallomást az orosz ellenforradalmi emigráció külföldi munkájáról.

Miller tábornok, aki súlyos szívbetegségben szenved, már alig bírja a kínvallatást.

A finn közoktatásügyi miniszter Budapesten

Budapest, október 21. A magyar-finn kultúrális egyezmény aláírására, mint a magyar kormány vendége, — szerdán este Budapestre érkezett Hannula Uno finn közoktatásügyi miniszter, felesége és Paasonen Aladár ezredes, a finn köztársasági elnök első szárnysegédének kíséretében. Hannula Uno minisztert már a határon fogadták a magyar hivatalos kiküldöttek, a Keleti pályaudvaron pedig Hóman Bálint kultuszminiszter feleségével, a kultuszminiszter államtitkárai és főosztályvezetői, valamint Onni Talas budapesti finn követ.

A finn kultuszminiszter ma délelőtt hivatalos látogatásokat tett Hóman Bálint kultuszminiszternél, utána Darányi Kálmán miniszterelnöknél, majd Kánya Kálmán külügyminiszternél.

Déli fél 12 órakor pedig Horthy Miklós kormányzó fogadta kihallgatáson. A kormányzó kihallgatás után a finn közoktatásügyi miniszter megkoszorúztatta a Hősök emlékművét. Délben Hóman Bálint kultuszminiszter adott ebédet az Országos Kaszinóban Hannula Uno miniszter tiszteletére, aki délután a Testnevelési Főiskola és a margitszigeti fedett uszodába látogatott el. Este a belügyminisztérium dísztermében Hóman Bálint miniszter szükkörű vacsorát adott a finn vendégek tiszteletére.

A finn miniszter látogatása alkalmával a finn köztársasági elnök megbízásából átnyújtotta Darányi Kálmán miniszterelnöknek a finn fehér rózsarend nagykeresztjét.

Egy tanárnő öngyilkossága a német árja-törvény miatt

Budapest, október 21. Megrázó dráma játszódott le tegnap délután a Tölgyfa uca és a Rókus között. — A dráma hősnője: egy fiatal úrilány, aki a mai német politika, pontosabban

a horogkeresztjes árjátörvény által meghusított házassága miatt akart megválni az élettől.

A fiatal úrilány, dr. Lüders Éva Németországban végezte tanulmányait, a kölni egyetem bölcsészeti fakultásán. A fiatal tanárnőbe beleszeretett az egyetem egyik fiatal tanára,

eljegyezték egymást és elhatározták, hogy amint Lüders Éva megszerzi diplomáját, a házasságot is megkötik.

Körülbelül abban az időben, mikor Lüders Éva megszerezte a doktorátust és tanári diplomáját — a horogkereszt jutott az uralomra a német birodalomban. Az árjátörvény rengeteg békes család életét felborította és beleszólt a szerelmesek sorsába is.

Az állami szolgálatban álló fiatal tanár már nem köthetett házasságot a nem-árja pesti úrilánnyal.

Dr. Lüders Éva még egy ideig Kölnben maradt vőlegénye mellett, megpróbált új utat és módot keresni, hogy házasságot köthessenek, azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult.

Fájdalmas és erőszakos szakítás után a fiatal tanárnő végül is elhagyta Németországot és hazautazott szülői-
hoz.

A fiatal tanárnő búskomor lett, any-

nyira, hogy az orvosok eltöltötték minden munkáját. Több ízben próbált öngyilkosságot elkövetni, de mindannyiszor megakadályozták tettének végrehajtásában. Titokban összegyűjtötte az orvosok által előírt altatószert és megmérgezte magát. Amikor a mérgeg hatni kezdett, feltámadt benne az életösztön, taxiba ült és a mentőkhöz hajtott, ahol segítséget kért. A mentők gyomormosást alkalmaztak, majd be szállították a Rókus kórházba, ahol súlyos, de nem életveszélyes állapotban fekszik.

**A TETEL: ÁLL
OZLETÉ: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT**

Független Ujságban

SPORT

Felhívás. A DEAC futballszakosztálya ma, pénteken este 7 órakor a Turul Várban (Rothermere u. 1.) szakosztályi ülést tart, melyre az első, második és ifjúsági csapat tagjait, valamint az érdeklődőket elvárja a vezetőség. (1)

Fizessen elő az „ELEKTRO-TOX“-ra,

mert télen is van poloska és ha nem irtja rendszeresen, — tavasszal tömegesen fog jelentkezni.

Már mostantól tartassa karban lakását s állandóan rovarmentes lesz napi 3 fillérért.

Piac uca 68. Telefon 22-52.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Megállapították az ifjúsági előadások programját

Tavaly, amikor Horváth Árpád átvette a Csokonai színház igazgatását, egyik jelentős programponyjává tette az ifjúsági előadások ügyének megreformálását, hiszen az, hogy a magyar színház színvonala az utóbbi esztendőben aláhanyatlott, nem kis részben tulajdonítható az ifjúság színvételének nevelése teljes elhanyagoltságának.

A Csokonai-színház tavalyi ifjúsági programjával beváltotta a hozzáfűzött reményeket, az idén pedig tovább folytatja a munkát ezen a téren. Horváth Árpád igazgató a középiskolák igazgatóságaival megtárgyalta az idei ifjúsági előadások programját, amit aztán a színház albizottság is megtárgyalta dr. Balogh Sándor kulturális nécsnek elnöklésével. A bizottsági ülésen résztvettek a középiskolák igazgatói is.

A bizottság egyhangú helyesléssel elfogadta a programot, amely szerint az idén 12 darab kerül színre ifjúsági előadásban, 9 drámai mű és három olyan operett a félmultból, amely értékesebb. A drámai művek a következők: Katona József: Bánk bán, Shakespeare: Lear király, Shakespeare: Romeo és Julia, Shakespeare: III. Richard, Bornemisza Péter—Móricz Zsigmond: Magyar Elektra, Beaumarchais: Figaro házassága, Ibsen: Vadkacsa, Rostand: Sasfők, Herczeg Ferenc egy történelmi színműve, a zenés darabok: Farkas Imre: Notás Kapitány, Jacobi Viktor: Szibill, Martos—Huszka—Szirmai: Mágnes Miska.

Megállapították a helyárakat is 20—70 fillérben, ezenkívül lesz bérlet is 12 előadásra, 7.86, illetve 4.20 pengős árban.

A színházi iroda hírei:

Ma pénteken este, bizvást lemerjük írni: nagy prömier a Csokonai Színházban. Balázs Sándor a díszingvált és finom író nagysikerű színjátéka

BIKFIC TANÁR UR
kerül színre „prömier bérlet 4.” számban.

Gyermekek színházi öröme. Fővárosi Gyermekszínház október 26-án kedden délután négy órakor rendezi vendéjátékát a Csokonai Színházban. Fellépnek: Örkényi Évike a legbájosabb babaprimadonna és a tavalyi sikerrel szerepelt gyermekegyüttes. — Színre kerül:

MESEBELI KIRÁLFI
szép magyar meseoperett, ezenkívül két pompás vígjáték, **ici-pici baba** operett, énekes táncos számok és tömörkedés moka tarkítják a rendkívül változatos műsort. Ez a nap nemcsak a debreceni gyermekvilágnak, hanem a felnőttek számára is kivételes szórakozást nyújt. Oivassa kocka hirdetésünket!

HUNGÁRIA filmszínház, M.A.
Marlene Dietrich:
ANGYAL
Fox Híradó, Munkácsy-kép rongyokból. Előadások: 5-7-9 órakor.

MOZI Angyal

Csütörtökön mutatta be a Hungária filmszínház „Angyal” című filmjét. A darab tartalma nem új, de eredeti beállításában és rendkívül tehetséges rendezésben nagy sikert aratott. A házassági háromszög, az elhanyagolt aszszony problémájával és hirtelen tűzre kapott új szerelmével lélekzetelállítónan izgalmassá teszik a filmet. A megokolása pedig ennek a problémának váratlan erővel és újszerűséggel robban a nézők közé, mert — eddigi felületes megokolásoktól eltérően — a házasság tisztaságát állítja nézői elé s ebben találja meg a film problémájának a megoldását. Rövid keresztmetszetet adva a film cselekményeiről — mely tartalmú és emberien közvetlennek kell a filmet mondanunk.

A szereplők a nehéz és drámaian terhes szerepet kiválóan oldották meg. Marlene Dietrich és partnerei Herbert Marshall, Mellwyn Douglas művésztük ismert nagyságával és tehetségével érzékeltették a film gondolatait.

Érdekes bemutató volt Zoltovány János és feleségének rongyból előállított **Munkácsy** képe. A színház előterében a közönség szeme előtt állították össze mintegy 300 rongy és bársonydarabkákból **Munkácsy: Golgotha** című remekét. Plasztikus és színpompás keletben valóban művészi produkciók.

Mulattak a kirabolt lakásban — két és fél évi fegyház

Budapest, október 21. Néhány hónappal ezelőtt nagyarányú betörést fedeztek fel az Erzsébet körút 32. számú házban, Márkus Károly lakásában. A lakás egyideig lakatlan volt, a betörők úgyszólván otthonosan jártak oda s rengeteg ezüstöt, női bundákat és más értékes holmikat zsákmányoltak.

A rendőrség nyomozása sikerrel járt, ennek során megállapította, hogy a betörők annyira biztonságban érezték magukat, hogy a holmik összeomagolása után

kinyitották a bárszekrényt, liköröket szedtek elő és alaposan nekiláttak az ivásnak. Nem gondoltak arra, hogy a poharakon ott maradnak az újjlenyomatok.

E nyomok alapján azután elfogták Papp József és Papp János kőműveseket, továbbá Andó László napszámost, akik rögtön be is ismerték, hogy a betörést ők követették el.

Ugyanekkor megindult a bűnvádi eljárás Mutyánszky Ferenc ócskavaskereskedő s Albert Gyula ószeres ellen orgazdaság című, akik a lopott holmikat megvásárolták.

A törvényszéken Marton Sándor dr. tanácsa ma vonta felelősségre a vádlottakat. A betörők töredelmes beismerő vallomást tettek, orgazdák azonban tagadták bűnségüket és jóhiszeműségükkel védekeztek. A vád- és védbeszéd elhangzása után a törvényszék mindhárom betörőt bűnösnek mondtotta ki, ezért

egyenként 2 évi és 6 hónapi fegyházbüntetésre ítélte őket. Mutyánszky Ferencet orgazdaságban találta bűnösnek, ezért egyévi börtönnel sújtotta, míg Albert Gyulát felmentette. Ez utóbbi felmentés jogerős. A többi vádlott fellebbezett az ítélet ellen.

KÖZGAZDASÁG

ARNYALATILAG JAVULT A BUZA

Ujrozok októberre: 19.20, zárlat 19.15—19.20, 1938 márciusra: 19.92, 19.85, zárlat 19.84—19.85.

Tengeri 1938 májusra: 12.80, 12.78, 12.84, zárlat 12.83—12.84.

Búza: felsőtiszta 77 kg-os 20.35—20.75, 78 kg-os 20.60—21.05, 79 kg-os 20.90—21.25, 80 kg-os 21.05—21.35.

Rozs: 18.90—19.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 16.90—17.00, középminőségű 16.75—16.90.

Tengeri: 14.05—14.15.

Búza: 150 mm bihari 80-as 21.20, 150 mm hajdú 80-as 21.30, 150 mm

bihari 80-as 21.20, budapesti paritás-ban.

SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2562 darab sertést. A vásári állományból angol hússertést felhajtottak 517 darabot. Árak: I. uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül: 112—114, I szedett 109—111, silány 101—105, exportzsír márkázott 164 fillér kg-ként. Az irányzat élénk.

HIVATALOS VALUTÁRFOLYAMOK

Angol font 16.70—16.90, cseh korona 11.20—11.90, dinár 7.40—7.90, USA dollár 336.70—340.70, francia frank 11.10—11.60, leu 2.85—3.—, líra 17.40—17.90, osztrák silling 80.—80.70, svájci frank 77.60—78.50.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Október 21., csütörtök: Baranyajenő, Felsőmocsolád, Keszthely, Szentgyörgyvölgy, Tengelic, Tornaszentandrás, Zánka.

Október 22., péntek: Komádi, Mindszent, Mikosszéplak, Szigetszentmiklós.

Október 23., szombat: Mindszent.

=====

HIRDETMENY

a mindszenti koszorú és virág árusításáról.

Értesítem a város érdekelte lakosságát, hogy f. évben a mindszenti koszorú és virág árusítását a Városháza uccában, továbbá a Rózsza uccában és folytatolag a Dégenfeldtérre a lebontott városi vassátrak helyén engedélyeztem. Felhívom az alkalmi árusítást

folytatni szándékozókat, hogy a 2. gényességi bizonyítványai ellátott kérvényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál Kossuth u. 20. fsz. 36. sz. szoba mielőbb nyújtsák be. Nem kerétesz, illetőleg iparjogosi tv-nyal, vagy termelői igazolvánnyal nem rendelkező kérelmezőknek a kérvényezéssel egyidejűleg két tanu aláírásával kiállított nyilatkozattal, vagy más hitelt érdemlő módon kell igazolni azt is, hogy a virág, növényzet vagy koszorú kitől és mily mennyiségben szerezteztett be.

Kertészek és virágkereskedők a Mindszenti ünnepek alatt is a Kossuth uccai virágpiacra árusíthatnak. A mindszenti koszorú és virágárusítását kizárólag október hó 29—30—31 és november hó 1 napján lehet gyakorolni. Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR,
VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítottak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágositással készítséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

»Különc«.
Jeligére levél van a kiadó-
ban. 1776

Női sal kendő ujdonság

98 fillér
HÁVAS narisnyana

Tűzfát, szemet
takarékos ember télire
már most szerzi be Vago
József tűzfát- és szentele-
pen, a Margit-túrdónél. —
Elsőrendű hazai szenek
rövid ideig még a múlt évi
árban. Katonatisztek al-
tisztok, »Unió« tagok be-
szerzőhelye. Telefon 10-24.
906

„ELEKTRO-TOX”

cián nélkül, mindent irt.
Garanciával vállalja laka-
sok szakszerű évi karban-
tartását, poloska, moly-
sváb, légy stb. rovarok el-
len. Emberre veszélyte-
len! Előkészületek nincse-
nek. Havonként egy fél
órát kérünk s egész évben
tisztá a lakás! Irány-
áraink: szobánként és ha-
vonként P —.70-től P
1.10-ig. »ELEKTRO-
TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Kifutófiút
felvesz Simon laborató-
rium, Miklós u. 27. sz.
1774

Suche
intelligentes Kinderfrau
lein mit lange Zeugnisse zu
zwei Kindern. — Krausz,
Hatvan u. 6. 5403

Gyakorlott
papírzaeskoragasztó lányt
felvesz »Boesckay« papír-
üzlet, Hatvan u. 15.

Kifutófiút
felvesz Halköz 4. ügy-
üzlet. 1770

ELŐFIZETÉS-SZERZESI
ügynököt fix-szel és magas
jutalékkal felvesz a Deb-
receni Független Ujság ki-
adóhivatala, Piac u. 49.
5370

Allást keresők

Órakkönyvelést,
magyar-német levelezést
olesón vállal mérlegképes
könyvelő, nagy vállalat
tisztviselője. Cim a kiadó-
ban. 1765

Varrodába
segéd lány ajánkozik. Cim
a kiadóban. 5419

Ingatlan

Házhely
központban eladó. Cim
kiadóban. 5361

Telepen
1400 P-ért 15 éve fennálló
jömenetelű fűszerüzletes
kis ház eladó. Cim a kiadó-
ban. 5397

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc
uccák sarkán. Felvilágosít-
ást ad dr. Csányi Farkas
Attila ügyvéd, Werbőczy
ucca 12., I. emelet. 3412

Azletek

Műhely-
és raktárhelyiség novem-
ber 1-re kiadó. Hatvan uca
58. 5424

Kiadó lakás

Központban
kiadó elsőemeleti különbe-
járátú két nagy uccai szo-
ba, irodának vagy orvosi
rendelőnek kiválóan alkal-
mas, november egyre. Piac
u. 51. Bejárát Arany Já-
nos u. 4. alatt. 1648

Irodának
vagy műhelynek alkalmas
kapualatti helyiség igen
olesón azonnal átadó. Piac
ucca 89. 5416

Teljesen
különbejárátú kapualatti
uccai bútorozott szoba ki-
adó. Hatvan u. 40. 5287

Eladás

Két
üzleti portál olesó árban
eladó. Knöpfler, Hatvan u.
2. 1775

Eladó
szürke férfiruha, bricsesz-
nadrág, szürke férfi tava-
szú kabát, női átmeneti ka-
bát, szép boa, aranyramás
olajfestmény tájkép. Szől-
lössyné, Maróthy György
u. 39. 5421

Német
klasszikusok, 65 kötet dísz-
kötésben jutányosan el-
adó. Cim a kiadóban. 5405

Vétel

Fáy arckrémes tégelyeket
visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany
egyszerű gyógyszerára
(Színház mellett). 5108

Selejtpapírt,
régí könyveket, üzleti le-
velezést legmagasabb ár-
ban vesz Boesckay papír-
üzlet, Hatvan u. 15. 1649

Rádió

Rádió,
villanyzerelés, javítás leg
olesóbban, felelőség mel-
lett. Eredeti gyári gépek
raktáron. Kedvező fizetési
feltételek. Miklós ucca 2.
200

Keveset
használt 2+1 csöves készü-
lék eladó. Cserepes u. 22.
1742

Ellátás

Orth. kóser
üzletes házikoszt, — olesó
abonoma. Klein étkezde
Piac ucca 66. 5399

Hungaria pensió
Debrecen Ferenc József t.
59. szám. Telefon 23—39.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenüt kap az
Ujságírók Clubjának ét-
termében. Kitűnő házi-
készít. Külön diétás kony-
ha. Piac ucca 26., I. em.

Ajánlat

Használt
bútorokat, ingóságokat el-
adók, veszek, cserélek. Hi-
vasra megyek. Simonffy u.
7., udvarban. 5314

Deutsch
üzletekben ementhali, ese-
megesajt, vaj, pácolt majak
friss minőségben kapha-
tók. 5411

Tokajvidéki
termelői borpincét létesít-
tettem. Kitűnő zamatú bo-
rokot olesón árulok. Hon-
véd 31. 5392

Kilósanyagok
estélyi ruhákra, matlasiek
pongyolára bihetetlen ol-
esó árban. József királyi
herceg u. 2. 5406

Rádióját,
kerékpárját olesón, szak-
szerűen javítja Weisz
György műszerész, Piac
66. Rádiókészülékek rak-
táron. 5354

Zamatos
újletai saját termésű bo-
raim literenként is kap-
hatók, 36 f. Bethlen 44.
5409

Tűzelőanyagot
Prohászka és Társától vá-
sároljunk Olesó és meg-
bízható. Bethlen 44. Tele-
fon: 11—61. 5410

Bármilyen
szvettetek, kosztümök, ru-
bák kötését a legmoder-
nebb mintákkal vállalom
Özv. Posch Dezsőné, Ro-
thmere u. 17. 5297

Szobafestő
munkáitait izléseesen, ju-
tányosan készítem. Sárosi
József, Péterfia ucca 26.
5369

Jó látást
csak pontosan készült
szemüveg nyújt. Cserép
Sándor szemklinikai lát-
szerész, Piac u. 21. 5400

Tiszai ponty
kilója 1 pengő. Halesár-
nokban, József királyi her-
ceg ucca 2. Vigmozi beja-
rattal szemben. 1773

»Lela«
zománcműhelyek legtoké-
letesebben süt, főz; szón-
fűtésre is alkalmas, fele-
lősséggel készíti: Leven-
csik Lajos, Debrecen, tűz-
helyüzeme: Árpádtér 17.
5391

Oktatás

Allástalan tanárok
vizsgára előkészítenek és
korrepetálnak. Jelentke-
zés: Fazekas, Piac u. 44.
fsz. 5. 9—12, 3—6. Telefon:
32—33. 1706

Németül
beszélni rövid idő alatt
megtanítom, bármilyen
német fordítást is vállá-
lok. Hatvan ucca 1., I. k.
III. 54. 1173

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő.
Kossuth ucca 41. 2237

Különléle

Szerény
igényű intelligens lako-
társnőt keresek. Minden-
nemű varrást, javítást, ha-
risnyatálpalást (három
parból kettőt) vállal. Jo-
zsef kir. herceg u. 22. 5382

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Debreceni Függet-
len Ujság Vállalat. Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T. József kir.
herceg ucca 1. szám.